

Vladimír HAVLÍK

Volby do zastupitelstva města Telč (1848–1914)

Bakalářská práce, Ústav archivnictví a pomocných věd historických, Filosofická fakulta, Jihočeská universita, České Budějovice 2017, 55 stran textu, 2 strany tabulkových a obrazových příloh.

Pan Vladimír Havlík si zvolil za téma svého bakalářského spisu zajímavé a doposud podrobněji v literatuře nereflektované téma z oblasti politického života Telče, středně velkého či spíše menšího města na pomezí Čech a Moravy, v letech 1848–1914; tedy v letech postupného zrodu a utváření konstitučního a občanského života v celé monarchii. Za hlavní cíl své práce si vytkl „...sestavit jmenné seznamy členů výboru a náhradníků. Dále rozkrýt personální obsazení představenstev v jednotlivých volebních intervalech.“ (s. 8) Ke zpracování svého kvalifikačního pojednání magistr Havlík využil literaturu především regionálního rázu, v seznamu prostudované literatury však nechybí ani některá širěji koncipovaná zpracování. Z hlediska pramenné základny autor pracoval jak s vydanými (tj. normativními), tak i s dostupnými nevydanými prameny, které jsou uloženy ve fondu Archiv města Telč ve Státním okresním archivu v Jihlavě (v první řadě se jedná o protokoly z jednání obecního zastupitelstva).

Svou práci si kolega Havlík rozdělil do tří výkladových kapitol, úvodu a závěru. Součástí práce je rovněž oddíl čtyř příloh. Ve stručném úvodu autor přibližuje cíle a pojetí práce i její strukturu. První dvě kapitoly mají kompilační charakter. První z nich přináší jednak stručný vhled do kulturního, spolkového a hospodářského života města, a jednak stručný nástin začlenění Telče do systému státní správy ve sledované době. Druhá pak seznamuje se základními zákonnými ustanoveními týkajícími se vlastního volebního procesu, vymezení a fungování obecních zastupitelstev. Hlavní a nejrozsáhlejší část Havlíkovy práce, která vychází z prostudovaných archivních pramenů, pak chronologicky (podle celkem 18 volebních roků z let 1850–1911) popisuje výsledky voleb a předkládá následné složení obecního výboru, popř. i představenstva (včetně náhradníků). V některých případech text práce dovoluje i dílčí vhled do povolebních jednání o podobě složení telčských obecních orgánů. Závěrečné shrnutí stručně sumarizuje dosažené poznatky a nastiňuje – v míře, kterou autorovi umožnily prostudované prameny – některá dílčí zobecnění.

Předložená práce pana Havlíka je zpracována s potřebným zaujetím a má vcelku velmi solidní úroveň – jak z odborné, tak i formální a jazykové stránky. K tomu, abych mohl vypustit ono slůvko „vcelku“, zde však ještě něco postrádám či musím autorovi vytknout, byť jsem si vědom, že se jedná o bakalářskou práci.

Pokud jde o jazykovou stránku práce, tak zde bych kolegovi vytkl vskutku jen zanedbatelné drobnosti (poznámka č. 9 na s. 8 působí poněkud kusým až odbytým dojmem, na s. 11 předpokládám, že Biedermannovi se psali se dvěma n; na s. 23 jsou uvedeny dva nadbytečné letopočty a majuskule v sousloví Habsburská monarchie na s. 52 nemá být, neboť se nejedná o oficiální název státu, podobně na s. 9 by asi správně mělo být uvedeno markrabství a nikoli království). Dále bych kolegovi vytkl chybějící paginaci v případě studií ve sbornících, a to jak v seznamu literatury, tak i v poznámkovém aparátu – zde jsem shledal i další prohřešek vůči historikovu řemeslu, který se týká podoby zkrácených citací.

Tím se dostávám k závažnějším připomínkám, které by však – i s ohledem na autorovo konstatování v závěru jeho bakalářského spisu – měly nalézt správnou odezvu především při Havlíkově dalším zpracování daného tématu v rámci magisterské práce. Jednak zde postrádám jakkoli stručné hodnocení v práci použité literatury a pramenů, dále mi zde chybí rovněž pojednání, která by na konkrétním příkladu analyzovala situaci, složení a fungování obecních samospráv v dané době na Moravě i v Čechách (namátkou připomínám četné práce Jiřího Malíře, Lukáše Fasory a Pavla Kladiwy, resp. Milana Hlavačky). Zde by V. Havlík bezpochyby mohl načerpat řadu podnětů k hlubšímu zpracování svého tématu a překročit tak – po výtce – výlučně deskriptivní a výčtový (či materiálový) charakter své práce. Je škoda, že se autor nepokusil dosažené poznatky hlouběji analyzovat, ať již z hlediska sociální a národnostní charakteristiky či rodinných a příbuzenských vazeb ve složení obecních orgánů, apod. Jako nedostatek rovněž pociťuji skutečnost, že autor při charakteristice města rezignoval na jeho bližší popis – a to jak z hlediska jeho velikosti (městské části a okolí), tak i počtu a struktury obyvatelstva ve městě. Pro celou jím sledovanou dobu máme k dispozici např. údaje ze sčítání obyvatelstva, využít mohl i místní tisk, o němž se V. Havlík zmiňuje v práci. Vzhledem k tématu bakalářské práce by mimo jakoukoli pochybnost bylo vhodné alespoň rámcově přiblížit sociální, ekonomické, věkové, náboženské či politické a národnostní složení obyvatel města (jak pak má čtenář rozumět německé převaze ve vedení města a naopak počestění reálky již na počátku 60. let, o nichž se autor v práci zmiňuje?).

Závěrem chci konstatovat, že předložený kvalifikační spis pana Vladimíra Havlíka, který představuje solidní základ pro další práci na daném tématu, splňuje požadavky kladené na bakalářské práce, ale vzhledem k uvedeným výhradám ho mohu hodnotit pouze stupněm **velmi dobře**.

V Českých Budějovicích 7. června 2017

doc. PhDr. Miroslav Novotný, CSc.